

Universiteit Utrecht

Slotbeschouwingen vanuit wetenschappelijk onderzoek

Studiedag CPS, 20 oktober 2022

Nieuwe uitdagingen voor de bijzondere inspectiediensten

Dr. Kim Loyens

Universitair docent

Departement Bestuurs- en Organiseringswetenschap, Universiteit Utrecht

k.m.Loyens@uu.nl

Netwerksamenwerking, veelbelovend maar uitdagend

**Rol en werking van
handhavingsorganisaties
tijdens Covid**

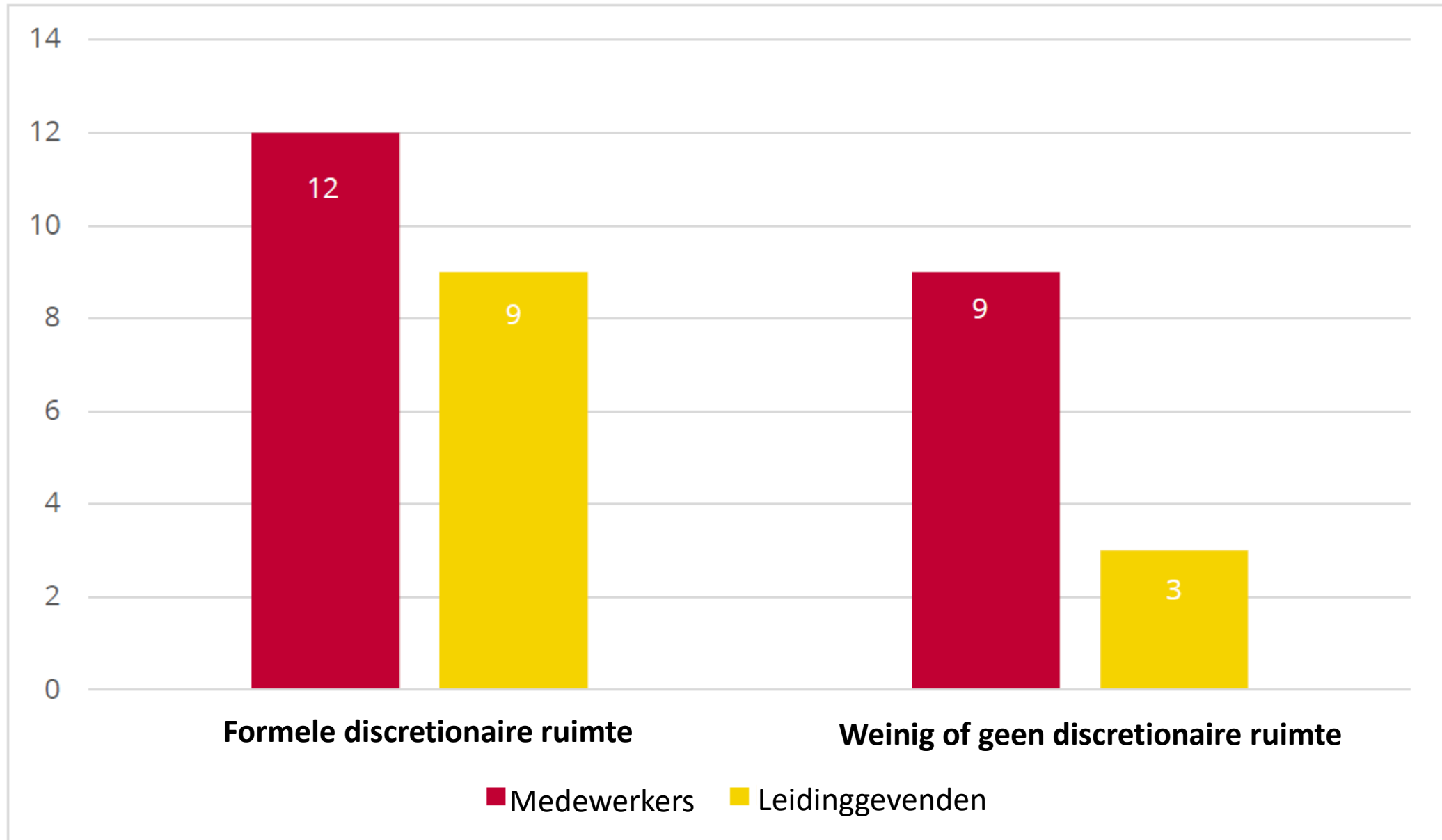

Rol en werking van handhavingsorganisaties tijdens Covid

- Veel wetenschappelijk onderzoek naar de impact van Covid op frontlijnwerk:
 - Gezondheidszorg (o.a. Labrague & De los Santos 2020; Davidovitz et al. 2021; Lotta et al. 2021)
 - Sociaal werkers (o.a. Collins & Augsberger 2021; Møller 2021)
 - Onderwijs (o.a. Malandrino & Sager, 2021)
 - Politie (o.a. Alcadipani et al. 2020; Stott et al. 2020; Davidovitz et al. 2021; Møller 2021)
 - Inspectiediensten (o.a. Loyens, de Boer & Schott 2021; De Wispelaere and Gillis 2020; Williams 2020)
- Belangrijkste uitdagingen:
 - Ambigüiteit en onzekerheid
 - Nieuwe taken waarvoor legitimiteit ontbreekt

Ambigüiteit en onzekerheid

Bron: Loyens, de Boer & Schott 2021

Ambigüiteit en onzekerheid

- Meer feitelijke discretionaire ruimte
 - minder coherentie
 - willekeur
 - ongelijke behandeling
- Reactie: inperking van discretionaire ruimte

v20210727 SIOD/FORM/COVID-19/Controlelijst M.B. 2021 07 27

SIOD
SOCIALE INSCHUWINGEN
EN OPSPORINGSDIENST

Covid 19 Controlelijst

Geenieke Gids

IDENTIFICATIE gecontroleerde onderneming	KBO of VE nr
Naam	
Adres	

Afgifte kopie controlelijst COVID-19 JA NEEN

VERPLICHT luik

De bevoegde diensten Preventie en Bescherming op het Werk werden niet betrokken en gaven geen advies betreffende de Covid19-risicoanalyse en -maatregelen.
 Interne/Externe dienst Veiligheidscoördinator

Het overleg betreffende de covid19-risicoanalyse en maatregelen werd niet gehouden

Handhygiëne

Handwasvoorzieningen zijn niet uitgerust met water, zeep en papieren doekjes of een dispenser met papier of doorlopend textiel.
 Er worden handdoeken uit stof gedeeld of elektrische handdrogers gebruikt.
 Waar handen wassen niet mogelijk is, wordt geen handgel voorzien.

Social distancing : 1,5 meter afstand houden in en rond het gebouw

De afstand tussen werkposten zonder tussenwand is kleiner dan 1,5 meter.
 In de toiletten zijn geen social distancing-maatregelen genomen (vb. aantal beperkt, afgeplakt, ...).
 Voor zitplaatsen of vergaderruimten zijn geen social distancing-maatregelen genomen (vb. aantal stoelen beperkt, zitruimte afgeplakt, affiche, ...).
 In de kleedkamers zijn geen sociale distancing-maatregelen genomen (vb. aantal ruimtes beperkt, zitplaatsen afgeplakt, affiche, ...).
 Er zijn geen looproutes aangeduid met hulpmiddelen zoals markeringen, linten, tussenwanden, affiches, ...
 Bij in- en uitgangen of smalle doorgangen is er geen voorrangs- of eenrichtingsverkeer.
 Het gebruik van de liften is niet beperkt.

Algemene hygiëne

Gemeenschappelijke aanraakoppervlakten zoals klinken, automaten en apparaten worden niet schoongemaakt.
 Er zijn geen of nauwelijks collectieve beschermingsmiddelen zoals tussenwanden, linten en markeringen. De aanwezigen zijn dus aangewezen op persoonlijke middelen, zoals een mondmasker.

Ventilatie

Er is onvoldoende natuurlijke of mechanische verluchting van de bedrijfsruimten.
 Er worden individuele ventilatoren gebruikt.
 De luchtkwaliteitsmeter (CO2) in de verplichte sectoren is niet voorzien
 De werkgever beschikt niet over **een actieplan** om compenserende luchtkwaliteits- of luchtzuiveringsmaatregelen te verzekeren voor CO2-concentraties tussen de 900 ppm en 1200ppm, **in die sectoren waar de installatie van een luchtkwaliteitsmeter CO2 verplicht is.**

'Derden': uitzendkrachten en externen zoals leveranciers, klanten en aannemers

Derden worden onvoldoende geïnformeerd over de Covid 19-maatregelen in het bedrijf.
 De eigen werknemers zijn onvoldoende geïnformeerd over het omgaan met derden.
 De maatregelen voor de eigen werknemers worden minder goed toegepast voor derden.

Nieuwe taken waarvoor legitimiteit ontbreekt?

- Onderzoek naar de omgang van politiediensten met Covid
 - (Corona) crisis als kantelpunt in (machts)verhouding tussen politie en burger
 - Risico op verlies van vertrouwen in politie en overheidsdiensten in het algemeen
- Verschillende oorzaken voor verlies van legitimiteit
 - Minder direct contact tussen politie en burger o.w.v. 'social distancing'
 - Veel ruimte voor interpretatie van maatregelen
 - Weerstand tegen strikte handhaving, vooral bij groepen die hard geraakt worden door de crisis ("een schepje erbovenop")

Bronnen: Davidovitz et al. 2021; Farrow 2020; Jones 2020; Newswander 2012; Stogner et al. 2020; Stott et al. 2020

Nieuwe taken waarvoor legitimiteit ontbreekt?

CRISIS ALS OPPORTUNITEIT OM VERHOUDINGEN TE VERBETEREN

- Nieuw 'sociaal contract' onderhandelen
- Graduele aanpak: zacht als het kan, hard als het moet
- Gesprek aangaan en uitleg geven, nog meer dan gewoonlijk
- Empathie vanuit begrip naar personen die hard geraakt zijn door de crisis
- Partnerschappen aangaan met burgers, gemeenschappen, verenigingen: gemeenschappelijk eigenaarschap creëren

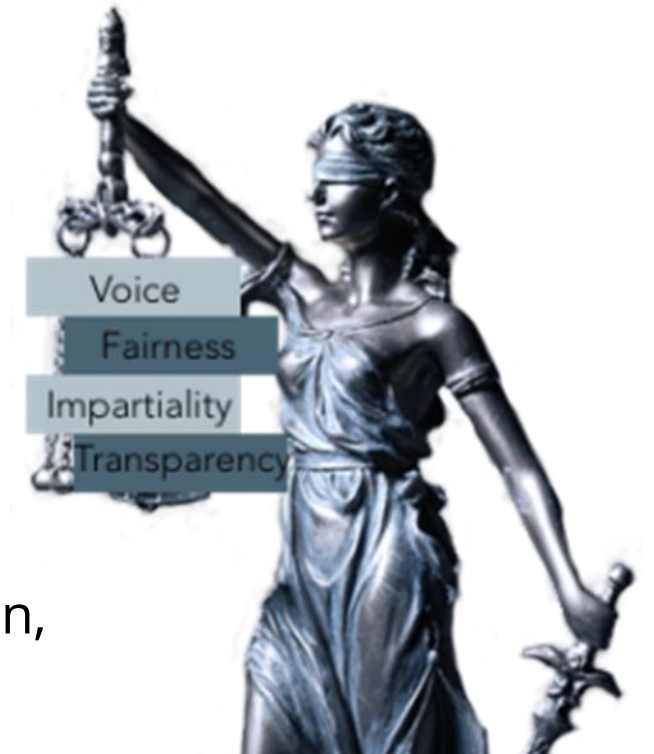
Bronnen: Newswander 2012; Stogner et al. 2020; Stott et al. 2020; Jones 2020; Farrow 2020; Davidovitz et al. 2021

Nieuwe taken waarvoor legitimiteit ontbreekt?

CRISIS ALS OPPORTUNITIEIT OM VERHOUDINGEN TE VERBETEREN

- Nieuw 'sociaal contract' onderhandelen
- Graduele aanpak: zacht als het kan, hard als het moet
- Gesprek aangaan en uitleg geven, nog meer dan gewoonlijk
- Empathie van nu: begrip naar personen die hard geraakt zijn door de crisis
- Partijverschappen aangaan met burgers, gemeenschappen, verenigingen: gemeenschappelijk eigenaarschap creëren

Procedural
Justice

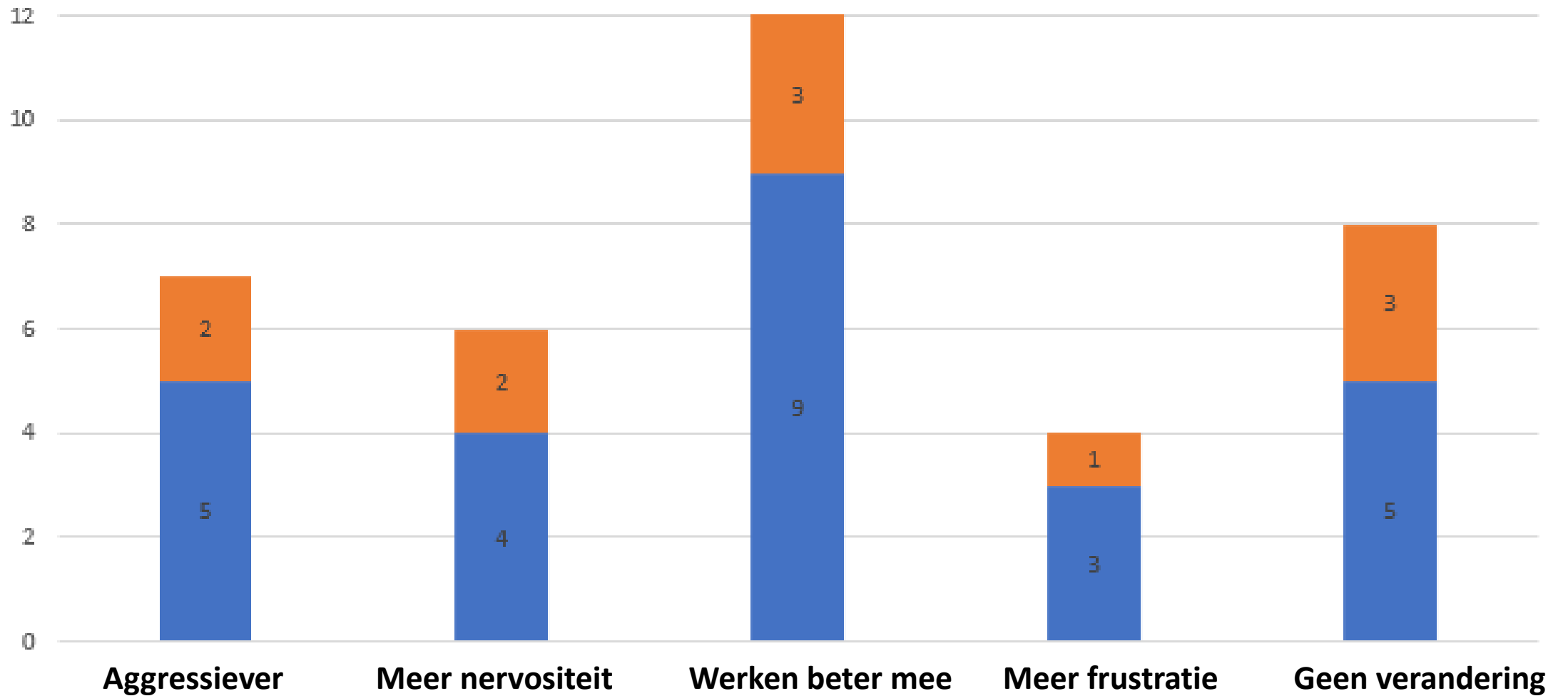
Bronnen: Newswander 2012; Stogner et al. 2020; Stott et al. 2020; Jones 2020; Farrow 2020; Davidovitz et al. 2021

Nieuwe taken waarvoor legitimiteit ontbreekt?

shutterstock.com · 1878757906

In hoeverre en hoe is de attitude van gecontroleerden veranderd n.a.v. de Covid-crisis?

Bron: Loyens, de Boer & Schott 2021

■ Medewerkers ■ Leidinggevenden

Netwerksamenwerking: veelbelovend

- ***Collaborative governance***

Processen of structuren i.k.v. beleidsvorming en overheidsmanagement die diverse publieke en private stakeholders bij elkaar brengen om een publiek doel te bereiken dat zonder samenwerking niet gerealiseerd kan worden

- **(Beoogde) voordelen**

- Meer middelen en creatieve ideeën
- Uitwisseling van informatie en 'best practices'
- Leren van elkaar en elkaar versterken
- Collectief gevoel van eigenaarschap wat helpt bij implementatie van beleid
- Stimuleert participatie van maatschappelijke stakeholders en burger wat legitimiteit kan versterken
- Laat toe om rekening te houden met meerdere perspectieven en belangen

Bronnen: Sørensen & Torfing, 2021; Fisher et al., 2020

Netwerksamenwerking: uitdagend

- Mensen vinden en blijvend motiveren om samen te werken
- Vertrouwensrelatie opbouwen
- Omgaan met machtsongelijkheid en conflicterende belangen
- Tunnelvisie vermijden
- Innovatieve maar haalbare oplossingen
- 'Waan van de dag'
- Hoe evalueren?
- Hoe partners ter verantwoording roepen?
- Chaotisch proces, gebrek aan coördinatie
- Wettelijke beperkingen bij uitwisseling van informatie
- Silo-denken

Bronnen: Sørensen & Torfing, 2021; Fisher et al., 2020; Waardenburg et al., 2020

Netwerksamenwerking: paradoxen

1) Probleemoplossend vermogen:

In actie komen ↔ probleem analyseren

2) Proces van samenwerken:

Vertrouwen als randvoorwaarde ↔ vertrouwen als uitkomst van samenwerking

3) Meervoudige verantwoording:

Ruimte om te experimenteren ↔ belang van aansturing en omkadering

Bron: Waardenburg et al., 2020

Netwerksamenwerking: omgaan met paradoxen

Paradox 1: in actie komen ↔ probleem analyseren

VERTROUWEN

**VAN MEVROUW
KIBBELING KRIJGEN
WE VOORAF EEN ACHT**

**TENZIJ WE
HET TEGENDEEL
BEWIJZEN**

Loesje

Paradox 2: vertrouwen als randvoorwaarde ↔ uitkomst

Paradox 3: ruimte om te experimenteren ↔ belang van aansturing

Bronnenlijst

- Alcadipani, R., Cabral, S., Fernandes, A., & Lotta, G. (2020). Street-level bureaucrats under COVID-19: Police officers' responses in constrained settings. *Administrative Theory & Praxis*, 42(3), 394-403.
- Collins, M. E., & Augsberger, A. (2021). Impacts of policy changes on Care-Leaving Workers in a time of coronavirus: Comparative analysis of discretion and constraints. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 23(1) 51-62.
- Davidovitz, M., Cohen, N., & Gofen, A. (2021). Governmental response to crises and its implications for street-level implementation: policy ambiguity, risk, and discretion during the COVID-19 pandemic. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 23(1), 120-130.
- De Wispelaere, F., & Gillis, D. (2020). De impact van de COVID-19-pandemie op de evolutie van en de strijd tegen zwartwerk in België (The impact of the Covid-19 pandemic on the evolution of the fight against undeclared work in Belgium). *Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid*, (1), 227-273.
- Farrow, K. (2020). Policing the Pandemic in the UK Using the Principles of Procedural Justice. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 14(3), 587-592.
- Fisher, J., Stutzman, H., Vedoveto, M., Delgado, D., Rivero, R., Quertehuari Dariquebe, W., ... & Rhee, S. (2020). Collaborative governance and conflict management: Lessons learned and good practices from a case study in the Amazon Basin. *Society & Natural Resources*, 33(4), 538-553.

Bronnenlijst

- Jones, D. J. (2020). The Potential Impacts of Pandemic Policing on Police Legitimacy: Planning Past the COVID-19 Crisis. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 14(3),579–586.
- Labrague, L. J., & De los Santos, J. A. A. (2020). COVID-19 anxiety among front-line nurses: Predictive role of organisational support, personal resilience and social support. *Journal of nursing management*, 28(7), 1653-1661.
- Lotta, G., Coelho, V. S., and Brage, E. (2021). How COVID-19 Has Affected Frontline Workers in Brazil: A Comparative Analysis of Nurses and Community Health Workers. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, doi:10.1080/13876988.2020.1834857.
- Loyens, K., de Boer, N., & Schott, C. (2021). *Inspectiewerk tijdens de Coronacrisis: Een verkenning van praktijken, ervaringen en mogelijke interventies in de Belgische federale sociale inspectiediensten ten gevolge van de uitbraak van Covid-19.*
USBO Advies.
<https://www.uu.nl/sites/default/files/Inspectiewerk%20tijdens%20de%20coronacrisis%20onderzoeksrapport.pdf>
- Malandrino, A., & Sager, F. (2021). Can Teachers' Discretion Enhance the Role of Professionalism in Times of Crisis? A Comparative Policy Analysis of Distance Teaching in Italy and Switzerland during the COVID-19 Pandemic. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 23(1), 74-84.
- Møller, M. Ø. (2021). The dilemma between self-protection and service provision under Danish Covid-19 guidelines: a comparison of public servants' experiences in the pandemic frontline. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 23(1), 95-108.
- Newswander, C. B. (2012). Chaos and reordering: The forces of crisis situations. *Administrative Theory & Praxis*, 34(4), 557-577.

Bronnenlijst

- Pérez-Chiqués, E., Strach, P., & Zuber, K., (2021). Competing Emergencies: A Policy Analysis of the Opioid Epidemic During COVID-19. *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, 23(1), 85-94.
- Sørensen, E., & Torfing, J. (2021). Radical and disruptive answers to downstream problems in collaborative governance?. *Public Management Review*, 23(11), 1590-1611.
- Stogner, J., Miller, B. L., & McLean, K. (2020). Police stress, mental health, and resiliency during the COVID-19 pandemic. *American journal of criminal justice*, 45(4), 718-730.
- Stott, C., West, O., & Harrison, M. (2020). A turning point, securitization, and policing in the context of Covid-19: building a new social contract between state and nation?. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 14(3), 574-578.
- Waardenburg, M., Groenleer, M., de Jong, J., & Keijser, B. (2020). Paradoxes of collaborative governance: investigating the real-life dynamics of multi-agency collaborations using a quasi-experimental action-research approach. *Public Management Review*, 22(3), 386-407.
- White, M. D., & Fradella, H. F. (2020). Policing a Pandemic: Stay-at-Home Orders and What they Mean for the Police. *American Journal of Criminal Justice*, 45,702–717.
- Williams, C. (2020). *COVID-19 and Undeclared Work: impacts, challenges and policy responses*. Regional Cooperation Council, Sarajevo.

De informatie in deze presentatie is met zorg samengesteld,
maar er kunnen geen rechten ontleend worden aan de inhoud.